

Porvoon seudun maakunnallisesti arvokkaat lintukohteet

Teemu Lehtiniemi, Mauri Leivo ja Joni Sundström

Porvoon seudun lintutieteellinen yhdistys 2013

Tämä raportti osoittaa Porvoon Seudun Lintuyhdistyksen toimialueella sijaitsevat tiedossa olevat maakunnallisesti tärkeät lintualueet.

1. Taustaa

Suomessa on toteutettu kansainvälisesti (IBA, Heath & Evans 2000) ja kansallisesti (FINIBA, Leivo ym. 2002) tärkeiden lintualueiden kartoitukset. Porvoon seudun lintuyhdistyksen vuonna 2009 julkaisema Porvoon seudun maakunnallisesti arvokkaat lintukohteet (Lehtiniemi ym. 2009) oli Suomen ensimmäinen maakunnallisesti tärkeiden lintualueiden selvitys. Selvitys tehtiin Itä-Uudenmaan maakuntakaavaa varten ja sen tavoitteena oli varmistaa, että maakuntakaava-alueen toimenpiteet voidaan yhteen sovittaa siten, ettei maakunnallisesti tärkeille luontokohteille suunnitella toimintaa, joka tulisi heikentämään alueiden arvoa.

Raportin julkaisemisen jälkeen Itä-Uudenmaan liitto on yhdistynyt Uudenmaan liiton kanssa ja Helsingin seudun lintutieteellinen Yhdistys, Tringa on toteuttanut maakunnallisesti tärkeiden alueiden selvityksen muulla osalla Uudenmaan maakuntaa. Maakunnallisesti tärkeiden lintualueiden selvitystyö on lisäksi käynnistynyt lähes koko maassa.

Hankkeiden taustalla on se, että kaikissa maakunnissa on kansainvälisesti ja valtakunnallisesti tärkeiden kohteiden lisäksi maakunnallisesti tärkeitä kohteita, jotka eivät ole maankäytön suunnittelijoilla yleisesti tiedossa. Valtakunnallisissa tarkasteluissa tietyt erityisen linturikkaat, paljon suojelualueita tai muusta maasta poikkeavia alueita sisältävät seudut korostuvat ja joidenkin seutujen osalta tietyt tyypilliset kohteet jäävät kokonaan pois, koska valtakunnallisesti toisaalla, jopa satojen kilometrien päässä, on kyseisille lajeille selvästi parempia kohteita. Tämän vuoksi jollakin alueella korostuvat tietyt tyypilliset alueet (esim. saaristo) ja vastaavasti tietyt tyypilliset alueet puuttuvat joiltakin alueilta kokonaan tai lähes kokonaan (esim. kerääntymäkohteet). Lintukantojen hyvinvoinnin näkökulmasta on tärkeää, että eri lintulajeille tärkeimpien kohteiden verkosto kokonaisuutena säilyy ja kattaa myös maakuntatason kohteet.

Porvoon seudun maakunnallisesti arvokkaat lintukohteet -selvityksen vuoden 2013 päivityksen yhteydessä selvitettiin, onko vuoden 2009 jälkeen tullut tietoon uusia maakunnallisesti tärkeitä lintukohteita, onko joku kohteista mahdollisesti menettänyt linnustollista merkitystään sekä osoittaa alueelta suurikokoisten lintulajien lentoreittien kertymäalueet.

2. Tarkastelualue ja tarkoitus

Tarkastelussa on mukana Porvoon Seudun Lintuyhdistyksen toimialueen kunnat Askola, Lapinjärvi, Loviisa, Myrskylä, Porvoo ja Pukkila.

Selvitys on tehty pohja-aineistoksi maankäytön suunnittelua, erityisesti kaavoitusta varten. Osoitetuista kohteista ne, jotka eivät ole suojeltuja eivät yleensä vaadi välittömiä suojelutoimia, vaan linnustollisten arvojen säilymiseksi usein riittää, että maankäyttö säilyy nykyisellään. Kyse ei siis ole listasta suojeltavista lintukohteista, vaan kohteista, joilla on erityisiä linnustollisia arvoja.

3. Aineisto

Tarkastelussa on käytetty pääosin Tiira-lintutietopalvelun (www.tiira.fi) sisältämää havaintoaineistoa. Näin alkuperäistiedot alueiden linnustosta ovat olleet ja ovat helposti tarkistettavissa. Tarkastelualueelta Tiira-lintutietopalveluun on kirjattu noin 125 000 lintuhavaintoa. Havainnot ovat pääosin paikkatietoaineistoa, ja valtaosin vuosilta 2006-2012. Tarkastelu on tehty vuodenvaihteeseen 2012/2013 mennessä Tiiraan kirjatun aineiston perusteella.

Vaikka havaintoja on kaikista alueen kunnista, ne keskittyvät runsasväkisimpiin kuntiin sekä tunnetuille hyvillä lintualueille. Havaintojen kertymää ei siis voi pitää satunnaisena, eikä systemaattisena otoksena tarkastelualueesta. Havaintoaineisto keskittyy merkittävimpiin havaintoihin eli havaintoihin, joita lintuharrastajat pitävät mielenkiintoisena. Tällaisia ovat suuret lajikohtaiset yksilömäärät, muuttohavainnot, havainnot harvinaisista ja harvalukuisista lajeista, kahlaajista, vesilinnuista ja suurikokoisista lintulajeista. Vastaavasti havaintoja on vähän metsä- ja suolajeista sekä vaikeiden kulkuyhteyksien päässä olevilta kohteilta.

Lisäksi tarkastelussa on käytetty Porvoon seudun lintuatlaksessa (Leivo 2007) mainittuja paikkatietoja sekä BirdLife Suomen ja Suomen ympäristökeskuksen FINIBA-lintupaikkarekisteriä. FINIBA-rekisterissä on tarkastelualueelta pääosin 1990-luvun lopulta tietoja 51 kohteelta. Yhteensä kokoomatietueita linnustosta on yli 1000. Tarkastelua varten ei ole siis tehty varsinaisia vain kyseiseen hankkeeseen liittyviä linnustoselvityksiä, vaan lähtökohtana on ollut olemassa oleva aineisto. Lisäksi tietoja tärkeistä kohteista on kysely alueella retkeileviltä lintuharrastajilta ja Porvoon seudun lintuyhdistyksen jäseniltä.

Tuloksia tarkasteltaessa on huomioitava aineiston puutteet. Aineisto kertoo, missä lintuja esiintyy, mutta ei välttämättä sitä, missä lintuja ei esiinny. Tarkastelualueella voi siis olla myös muitakin maakunnallisesti tärkeitä kohteita, joilla ei ole käynyt lintuharrastajia ja joista ei tämän vuoksi ole havaintoja. Kaikki lintuharrastajat eivät myöskään ole kirjanneet havaintojaan Tiira-lintutietopalveluun. Tulokset kertovat siis olemassa olevan aineiston perusteella tärkeät kohteet. Tarkastelussa mainitut kriteerit auttavat kuitenkin arvioimaan myös muiden kuin tässä mainittujen alueiden linnustollista arvoa, kun alueilta tehdään linnustoselvityksiä mm. maankäytön suunnittelua varten.

4. Tarkastelutapa

Maakunnallisesti tärkeiden lintualueiden arvioimiseksi ei ole olemassa valtakunnallisia yksiselitteisiä kriteerejä. Yleispätevien kriteerien määrittely on hankalaa, koska maakunnat ja muut suuralueet poikkeavat monin tavoin toisistaan. BirdLife Suomi (2012) on koonnut yleisohjeen maakunnallisten kriteerien laatimiseksi. Tätä kriteeristöohjetta on sovellettu myös tässä selvityksessä.

Tarkastelu on tehty keskittyen tarkastelualueella säännöllisesti tietyillä kohteilla esiintyviin harvinaisiin tai uhanalaisiin pesimälajeihin, niiden esiintymisalueisiin sekä kulttuuriympäristöön, vesistöihin tai kosteikoille kerääntyviin lajeihin. Suurikokoisten lajien, vesilintujen ja kahlaajien osalta on käytetty Asannin ym. (2003) maakunnallisesti tärkeän kerääntymiskohteen kriteerejä. Tätä kosteikkoja varten laadittua kriteeristöä on tässä tarkastelussa käytetty ottamatta kantaa esiintymispaikan elinympäristöön ja joiltakin osin käytetty tiukempia rajoja, mitä Asanti ym. (2003) esittivät.

Ulkosaariston linnusto on jätetty pääosin pois tarkastelusta. Näin on tehty, koska valtakunnallisessa tarkastelussa maakunnat, joissa on saaristoalueita, ovat saaneet voimakkaan painoarvon. Saaristolinnusto on katettu hyvin myös maakunnallisessa mielessä jo valtakunnallisissa tarkasteluissa. Käytännössä koko tarkastelualueen ulkosaaristo on kansallisesti tärkeää FINIBA- tai kansainvälisesti tärkeää IBA- aluetta (myös Natura- ja suojelualueita). Ulkosaariston osalta alueelle kohdistuu kuitenkin lisäselvitystarpeita, sillä esimerkiksi tärkeimmät lintujen ruokailu- ja levähdysalueet tunnetaan ulkosaaristosta vajavaisesti, vaikka pesimälinnusto tunnetaan hyvin.

Tarkastelussa on jätetty myös metsät pääosin pois. Tämä johtuu metsäalueilta käytettävissä olevan aineiston huonosta soveltuvuudesta. Tiedot ovat hajanaisia ja systemaattisia lajien tiheyksiä ja kannan keskittymiä osoittavia laskentoja on vähän. Linnuille tärkeitä metsäalueita on tarkasteltu muutamien vanhan metsän ilmentäjälajien havaintojen avulla.

Lisäksi tarkastelussa on arvioitu koko alueelta tärkeimmät suurikokoisten lintujen lentoreittien kasautumisalueet. Tällaisia kohteita ovat paitsi muuton keskittymäalueet myös lintujen päivittäisten lentoreittien kasautumisalueet.

5. Maakunnallisesti tärkeät muuttolintujen levähdysalueet

Maakunnallisesti arvokkaan muuttolintujen levähdysalueen kriteereiksi Asanti ym.(2003) määrittivät

”Maakunnallisesti arvokkaalla muuttolintujen levähdysalueella tavataan:

- *alueellisesti uhanalaisia lintulajeja tai*
- *tavataan säännöllisesti isoja arkoja lajeja parhaimmillaan kymmeniä kerrallaan tai*
- *jossakin vaiheessa muuttokautta kerrallaan vähintään 500 vesilintua tai 250 kahlaajaa”*

5.1. Suurikokoiset kertyvät lajit

”Maakunnallisesti arvokkaalla muuttolintujen levähdysalueella tavataan säännöllisesti isoja arkoja lajeja parhaimmillaan kymmeniä kerrallaan tai

Suurikokoisten lajien kerääntymäkohteiden selvittäminen on maankäytön kannalta tärkeää. Suurikokoisilla lajeilla on esimerkiksi suurempi riski törmätä väärin sijaitseviin sähköjohtimiin ja tuulivoimaloihin. Niiden kerääntymät aiheuttavat myös lentoturvallisuusrisikin, ja suurina määrinä esiintyessään niiden on todettu paikoin aiheuttavan myös haittoja maataloudelle.

Suurikokoisten lajien kerääntymäkohteet ovat kosteikkoja ja peltoja, joille linnut pysähtyvät ruokailemaan keväisin valmistautuessaan pesintään ja muuttomatkan viimeisiin ponnistuksiin ja syksyisin sekä valmistautuessaan muuttoon, että kesken muuttomatkan. Kohteet ovat varsin pysyviä vuodesta toiseen, vaikka vuosittaista vaihtelua on esimerkiksi ravintotilanteen ja säätekijöiden takia.

Lajien hyvinvoinnin kannalta riittävä ruokailu- ja lepäilyalueiden verkosto lintujen pesimä- ja talvehtimisalueiden välillä on korvaamattoman tärkeä. Lisäksi suurikokoiset lajit katsotaan perinteisesti luonnonsuojelullisesti erityisen tärkeiksi. Esimerkiksi EU:n Lintudirektiivin liitteessä 1 (erityisesti suojeltavat lajit) korostuu suurikokoisten lajien suhteellinen merkitys.

Edellä mainittua Asannin ym (2003) kriteeriä on tarkastelussa hieman sovellettu uudelleen (raja-arvoja nostettu) maakunnallisten erityisolojen ja useiden suurikokoisten lajien viime vuosien kannankasvun takia. Näin on pystytty tuomaan selkeämmin esille kaikkein tärkeimmät kerääntymisalueet.

5.1.1 Hanhet

Tarkastelualueella on paljon kohteita, joilla on viime vuosina havaittu kymmeniä hanhia. Edellä mainittua kriteeriä ei ole siksi mielekäästä käyttää. Suurena hanhimääränä voidaan pitää vähintään sadan hanhen kerääntymää. Viime vuosilta aineistossa on yli 250 havaintoa vähintään sadan hanhen kerääntymistä. Osa havainnoista koskee samoja lintuja. Vähintään 100 hanhea on todettu viime vuosina 45 kohteella. Kohteet ovat sekä kosteikkoja, joille hanhet kerääntyvät yöpymään sekä lepäämään, kun ruokailualueella on häiriötä että peltokohteita, joilla hanhet ruokailevat.

Tarkastelualueelle kerääntyy useita hanhilajeja. Kevätkertymät koskevat lähinnä alueen läpi muuttavia metsähanhia sekä alueella pesiviä kanadanhanhia. Loppukesästä alkaen kerääntymät koskevat alueella pesineitä valkoposki-, kanadan- ja merihanhia. Syyskuun loppupuoliskolta alkaen kerääntymät koskevat edellisten lisäksi arktista alkuperää olevista valkoposki-, tundra- ja metsähanhista. Merihanhet jättävät alueen muista lajeista poiketen jo syyskesällä.

Hanhien esiintyminen tarkastelualueella on 2000-luvulla muuttunut. Pesivien kanadan- ja valkoposkihanhien kannat kasvavat ja arktiset läpimuuttavat hanhet pysähtyvät syysmuutollaan aikaisempaa runsaslukuisempina ja säännöllisemmin. Hanhien esiintymisessä on vuosien välistä säätekijöistä johtuvaa vaihtelua. Erityisesti syksyinä 2006 ja 2012 arktisten lajien hanhiesiintymät ovat olleet poikkeuksellisen suuria. Näiden vuosien poikkeusesiintyminen korostuu aineistossa ja niiden vaikutuksia tarkastelussa on vähennetty. Suuresta aineistosta on haettu ne hanhialueet, jotka ovat pysyviä eli joilla kerääntymiä todetaan säännöllisesti.

Selvitysalueelta tärkeiksi hanhikohteiksi on valittu kohteet, joilla levähtää säännöllisesti vähintään sata hanhea. Osa kohteista muodostaa yhdessä suurempia kokonaisuuksia eli hanhien käyttämien kohteiden verkoston (esim. Porvoo), joiden välillä hanhet liikkuvat mm. häirintä-, ravinto- ja säätekijöistä johtuen ja siksi niitä on perusteltua käsitellä yhtenä useista kohteista koostuvana kokonaisuutena. Vuosittaisten maksimimäärien luonnehdinta koskee vuosia 2007-2012.

Askola, Onkimaan tulva

- Alueelle kerääntyy keväisin lähinnä metsähanhia
- Hanhien vuosittaiset maksimimäärät noin 150 yksilöä

Lapinjärvi, Lapinjärvi ja sen läheiset pellot

- *Lapinjärvi, Lindkoski, Pukaro*
- Alueelle kerääntyy syksyisin erityisesti arktisia valkoposkihanhia, metsähanhia ja tundrahanhia.
- Hanhien vuosittaiset maksimimäärät noin 1000 yksilöä, joinakin vuosina selvästi enemmänkin

Loviisa, Loviisanlahden ja sen länsipuoliset pellot

- *Haravankylä-Sahaniemi*
- Alueelle kerääntyy syksyisin valkoposki- ja kanadanhanhia
- Hanhien vuosittaiset maksimimäärät vaihtelevat reilusta sadasta muutamiin satoihin yksilöihin

Loviisa, Sarvlax Storängarna

- Alueelle kerääntyy syksyisin merihanhia ja kanadanhanhia
- Hanhien vuosittaiset maksimimäärät vaihtelevat reilusta sadasta muutamiin satoihin yksilöihin

Loviisa, Pernajanlahden länsipuoliset pellot

- *Labby, Tjusterby*
- Alueelle kerääntyy syksyisin kanadanhanhia ja merihanhia ja keväisin kanadanhanhia.
- Hanhien vuosittaiset maksimimäärät vaihtelevat reilusta sadasta muutamiin satoihin yksilöihin.

Loviisa, Teutjärvi ja sen rantapellot

- Alueelle kerääntyy syksyisin erityisesti arktisia valkoposkihanhia ja keväisin metsähanhia
- vuosittaisissa maksimimäärissä on paljon vaihtelua muutamista sadoista tuhansiin yksilöihin.

Loviisa, Hopomträsket

- Alueelle kerääntyy syksyisin yöpymään erityisesti arktisia valkoposkihanhia
- Hanhien vuosittaiset maksimimäärät vaihtelevat reilusta sadasta muutamiin satoihin yksilöihin.
- Alueella yöpyvät hanhet eivät ilmeisesti keskity ruokailemaan tietylle alueelle, vaan toisinaan alueelle voi tulla hanhia yöpymään myös Lapinjärven alueen pelloilta

Porvoon peltoaukeat ja merenlahdet

- *Blinkan, Kiiäla, Kodderviken, Ilolanjoen pellot, Porvoonjoen suisto*
- Alueelle kerääntyy syksyisin lähiseudulla pesivät kanadan- ja valkoposkihanhet.
- Hanhien vuosittaiset maksimimäärät noin 1000–2000 yksilöä.
- Hanhien pääasiallinen yöpymisalue on siirtynyt 2000-luvun lopulla Porvoonjoen suistoon.
- Hanhet liikkuvat eri paikkojen välillä mm. häirintä-, ravinto- ja säätekijöistä johtuen ja siksi niitä on perusteltua käsitellä yhtenä useista kohteista koostuvana kokonaisuutena.

Pukkila, Kanteleenjärven pohjoispuoleiset pellot¹

- Alueelle kerääntyy keväisin useita hanhilajeja, selvästi runsaimpana metsähanhet.
- Hanhien vuosittaiset maksimimäärät muutamia satoja tai jopa tuhansia yksilöitä.
- Alue jatkuu myös Orimattilan puolelle

Pukkila, Kanteleenjärvi

- kanteleenjärven pohjoispuoleisten peltojen hanhia lepäilee säännöllisesti myös järvellä kriteerit ylittäviä määriä

Kaikki tärkeät kokonaisuudet muodostuvat peltoalueista ja niiden lähistöllä (enintään muutaman kilometrin päässä) sijaitsevista vesialueista. Hanhet ruokailevat pelloilla ja yöpyvät sekä lepäilevät vesialueilla, minkä vuoksi ruokailu ja yöpymispaikkoihin syntyy lentoreittien kasautumisalueita.

Todennäköisesti hanhikantojen kasvun myötä syntyy uusia hanhille tärkeitä alueita lähivuosisikymmenenä. Todennäköisesti uudet kohteet syntyvät edellä mainittujen tärkeiden alueiden satelliitteina eli määrien kasvaessa hanhet käyvät ruokailemassa peltoalueilla nykyistä kauempana vesialueesta. Joillakin alueilla (Lapinjärvi, Loviisa) hanhet ovat alkaneet kerääntyä suuriin parviin säännöllisesti vasta viime vuosina hanhien syyslevähdyskäyttäytymisen muutosten vuoksi.

¹ Kanteleen pohjoispuolisilla pelloilla tarkoitetaan useista peltoalueista muodostuvaa, jokseenkin yhtenäistä kolmionmuotoista aluetta, jonka kulmina ovat Pukkilan Kanteleenjärvi, Pukkilan Savijoki sekä Orimattilan Ruha. Se, mitä peltoa linnut suosivat eri vuosina, riippuu mm. peltojen tulvatilanteesta ja niille jääneen edellisvuotisen viljan määrästä. Sama täsmennys koskee myös kurkia, joutsenia, vesilintuja ja kahlaajia.

5.1.2 Kurki

Tarkastelualueelta on Tiira-lintutietopalvelussa yli 2000 havaintoa kurjesta. Havainnoista vain noin 2 % koskee vähintään 50 paikallista yksilöä. Tarkastelualueella on vain kolme paikkaa, joilla on havaittu säännöllisesti vähintään 50 paikallista lintua. Nämä ovat tarkastelualueen tärkeimmät kurjen kerääntymisalueet. Ne myös täyttävät kriteerin ”*tavataan säännöllisesti isoja arkoja lajeja parhaimmillaan kymmeniä kerrallaan*”.

Maakunnallisesti tärkeät kurjen levähtämisalueet ovat:

- *Loviisa, Malmgård-Bredkärret-Niinijärvi* (kokonaisuus)
- *Lapinjärvi, Pukaro*
- *Pukkila, Kanteleenjärven pohjoispuoleiset pellot*

Kurkia kertyy syksyisin Lapinjärven ja Loviisan kohteille ja keväisin Pukkilan kohteelle, jossa kymmeniä pesimättömiä ”luppokurkia” esiintyy lisäksi läpi kesän.

Kurkien kerääntymisalueet sekä niillä levähtävien kurkien yksilömäärät ovat vähentyneet Itä-Uudellamaalla 20–30 viime vuoden aikana. Syytä tähän ei tunneta. Läntisessä Suomessa kurkien levähtäjämäärät ja myös Suomen kurkikanta ovat sitä vastoin runsastuneet samalla ajanjaksolla huomattavasti.

5.1.3 Laulujoutsen

Tarkastelualueelta on Tiira-lintutietopalvelussa yli 2500 havaintoa laulujoutsenesta. Suurehkosta havaintomäärästä huolimatta tarkastelualueella on vain kaksi paikkaa, joilla on *tavattu säännöllisesti vähintään 100 paikallista laulujoutsenta*. Nämä ovat tarkastelualueen tärkeimmät ja maakunnallisesti tärkeät laulujoutsenen kerääntymisalueet

- *Pukkila, Kanteleenjärven pohjoispuoleiset pellot*
- *Loviisa, Teutjärvi*

Kaikki laulujoutsenen kerääntymäkohteet ovat kevätkohteita, joille laulujoutsenet kerääntyvät maaliskuuhun. Teutjärvelle laulujoutsenia kerääntyy myös syksyllä.

5.1.4 Kyhmyjoutsen

Tiira lintutietopalveluun on ilmoitettu noin 1000 havaintoa kyhmyjoutsenesta tarkastelualueelta. Ainoat kohteet, joissa *tavataan säännöllisesti yli 30 linnun kerääntymiä*, ovat:

- *Porvoo, Porvoonjoen suiston* alue.
- *Porvoo, Seitlahti*

Porvoonjoen suistossa tavataan kyhmyjoutsenkerääntymiä keväisin ja Seitlahdessa syksyisin.

5.1.5 Harmaahaikara

Tiira-lintutietopalvelussa on reilu 1200 havaintoa harmaahaikarasta. *Vähintään 20 yksilöä* on ilmoitettu kerralla säännöllisesti ainoastaan *Porvoon Porvoonjoen suiston* alueelta, jossa on parhaimmillaan todettu yli 80 harmaahaikaraa. Sitä voidaan pitää maakunnallisesti tärkeänä harmaahaikaran kerääntymisalueena.

5.2. Vesilinnut:

”Maakunnallisesti arvokkaalla muuttolintujen levähdysalueella tavataan jossakin vaiheessa muuttokautta kerrallaan vähintään 500 vesilintua”

Vesilintutarkastelussa ei ole otettu huomioon ulkosaaristoa, missä on kohteita, joissa ylittyy muuttoaikoina (alleja ja haahkoja) ja kesällä (haahka) säännöllisesti 500 vesilinnun raja. Näiltä osin alueen linnusto tunnetaan kuitenkin puutteellisesti. Tiedossa olevia ulkosaariston kohteita, joissa ylittyy säännöllisesti jopa 1000 yksilön raja, ovat ainakin Porvoon Söderskärin ja Långörenin alueet, joille kerääntyy haahkoja ja alleja.

Tarkastelualueen kohteet, joissa kriteeri ylittyy säännöllisesti

Askola, Onkimaan tulva

- Runsain vesilintu on sinisorsa.
- Suuret kerääntymät todetaan keväisin.

Loviisa, Haravankylä

- Runsain vesilintu on sinisorsa.
- Suuret kerääntymät todetaan syksyisin.

Loviisa, Gammelbyviken

- Runsaimmat vesilinnut ovat sinisorsa, tavi ja isokoskelo.
- Suuret kerääntymät todetaan keväisin.

Porvoo, Porvoonjoen Suisto

- Runsaimmat alueelle kertyvät lajit ovat silkkiuikku, sinisorsa, tavi, haapana, tukkasotka, punasotka, telkkä, uivelo ja isokoskelo.
- Suuret kerääntymät todetaan keväisin ja syksyisin.

Porvoo, Pellingin sisäsaaristo

- Runsaimmat alueelle kerääntyvät lajit ovat alli, kuikka, haahka ja merimetso
- suuret kerääntymät todetaan keväisin

Pukkila, Kantelejärven pohjoispuoleiset pellot.

- Runsaimmat lajit ovat haapana, tavi ja sinisorsa.
- Useimpina keväänä alueelle kerääntyy tuhansia vesilintuja. Syksyllä suuria kerääntymiä ei havaita.

5.3. Kahlaajat

”Maakunnallisesti arvokkaalla muuttolintujen levähdysalueella tavataan jossakin vaiheessa muuttokautta kerrallaan vähintään 250 kahlaajaa”

Olemassa olevan havaintoaineiston valossa tarkastelualueella on kaksi paikkaa, johon kerääntyy säännöllisesti jossakin vaiheessa muuttokautta vähintään 250 kahlaajaa. Maakunnallisesti tärkeät kahlaajien levähdysalueet ovat:

Porvoo, Porvoonjoen suisto

- alueelle kerääntyy sekä kevä-, että syysmuuton aikaan kahlaajia, runsaimpina lajeina liro, suokukko, taivaanvuohi ja töyhtöhyppä

Pukkila, Kanteleenjärven pohjoispuoleiset pellot

- alueelle kerääntyy erityisesti kevätkuuton, mutta toisinaan myös syysmuuton aikaan kahlaajia runsaimpina lajeina, kapustarinta, töyhtöhyppä, liro ja suokukko.

FINIBA-aineiston mukaan Loviisan Niinijärvelle on 1990-luvulla kerääntynyt säännöllisesti yli 250 kahlaajaa. Viime vuosien aineistossa määrät ovat olleet selvästi pienempiä, eikä aluetta voi pitää kahlaajien näkökulmasta tärkeänä.

6. Harvinaisten tai uhanalaisten lajien esiintymisalueet

6.1. Harvalukuiset tai harvinaiset pesimälajit

Tarkastelualan linnustoon kuuluu noin 30 lajia, joiden Itä-Uudenmaan kannanarvio on 1-20 paria (Leivo 2007). Suuri osa lajeista on harvinaisia uudistulokkaita ja satunnaisia pesijöitä. Lisäksi joukkoon kuuluu harvinaisia taantuneita saaristolajeja, kosteikkojen ja rantaniittyjen harvalukuisia lajeja, harvinaisia taantuneita maatalousympäristön, metsien ja soiden lajeja. Kaikkia harvinaisia lajeja ei ole esimerkiksi niiden esiintymisen satunnaisuuteen vuoksi tarkoituksenmukaista käsitellä. Tässä yhteydessä käsitellään joitakin edellä mainituista ryhmistä sekä erikseen muutamia lajeja.

6.1.1 Harvinaiset suolajit

Valkoviklo, liro ja pohjansirkku ovat kaikki tarkastelualueella hyvin harvinaisia pesimälintuja. Kaikkia suokohteita, joilla jotakin näistä lajeista esiintyy pesivänä säännöllisesti, voidaan pitää maakunnallisesti tärkeinä. Tällaisia suokohteita tarkastelualueella on kuitenkin ainoastaan yksi.

Myrskylä, Pöyryssuo

- kohteella pesii liroja, joka on myös alueellisesti uhanalainen laji

6.1.2 Vanhaa metsää suosivat lajit

Idänuunilintu, pikkusieppo ja pohjantikka ovat kaikki tarkastelualueella harvinaisia pesimälintuja. Ne ovat myös metsälinnuista parhaita vanhan metsän piirteitä sisältävien metsien indikaattorilajeja. Kaikkia ulkosaaristoalueen ulkopuolisia metsäkohteita, joilla lajeja tavataan pesimäaikaan säännöllisesti eri vuosina, voidaan pitää maakunnallisesti tärkeinä metsälintukohteina.

Tällaisia kohteita ovat:

- *Lapinjärvi, Ilveskallio*
- *Porvoo, Stensbölen metsät*
- *Porvoo, Telegraftberget*
- *Porvoo, Åminsbyn vanha metsä*
- *Pukkila, Venunmetsä*
- *Loviisa, Tallbacka*
- *Loviisa, Vahterpää*

Tarkastelualueella on todennäköisesti myös muita edellä mainitut kriteerit ylittäviä alueita, mutta olemassa olevan aineiston valossa ei voida osoittaa muita kohteita.

6.1.3 Kosteikkojen ja rantaniittyjen harvinaiset pesimälajit

Harmaasorsa, mustakurkku-uikku, liejukana, suokukko, heinäkurppa, sitruunavästäräkki ja ruokosirkkalintu sekä viiksitimali ovat kaikki alueella harvinaisia parhaiden kosteikkojen tai rantaniittyjen lajeja. Kaikkia kosteikko- ja rantaniittykohteita, joilla esiintyy säännöllisesti pesivänä jokin näistä lajeista, voidaan pitää maakunnallisesti tärkeinä.

Muita harvalukuisia parhaiden kosteikkojen tai rantaniittyjen lajeja ovat kaulushaikara, heinätavi, punasotka, ruskosuohaukka, luhtahuitti, luhtakana ja rastaskerttunen. Kaikki kohteet, joilla esiintyy säännöllisesti pesivänä vähintään kolme paria näistä lajeista tai vähintään kolme edellä mainittua lajia ovat maakunnallisesti tärkeitä kosteikkoalueita.

Maakunnallisesti tärkeät kosteikkoalueet ovat:

Askola, Kylänpäänjärvi

- kaulushaikara, ruskosuohaukka, luhtakana, luhtahuitti

Loviisa, Sävträsk

- heinäkurppa, heinätavi, ruskosuohaukka, kaulushaikara, luhtahuitti, luhtakana

Myrskylä, Sopajärvi

- kaulushaikara, ruskosuohaukka, luhtakana

Loviisa, Gammelbyviken

- kaulushaikara, heinätavi, ruskosuohaukka, luhtakana, rastaskerttunen

Loviisa, Niinijärvi

- mustakurkku-uikku [alueen suurin populaatio], heinätavi

Porvoo, Porvoonjoen suisto

- harmaasorsa, ruskosuohaukka, luhtakana, luhtahuitti, liejukana, rastaskerttunen, viiksitimali

Porvoo, Pikkupernajanlahti

- kaulushaikara, luhtakana, sitruunavästäräkki

Pukkila, Kanteleenjärvi

- kaulushaikara, mustakurkku-uikku, heinätavi, punasotka, ruskosuohaukka, luhtakana, luhtahuitti, liejukana, rastaskerttunen

Loviisa, Teutjärvi

- harmaasorsa, kaulushaikara, ruskosuohaukka, luhtakana, viiksitimali

6.1.4 Muita harvalukuisia lajeja

Metso

Metso on vähentynyt tarkastelualueella huomattavasti viime vuosikymmeninä (Leivo 2007). Elinvoimaisen kannan säilymisen kannalta metsätalous on erityisasemassa. Metso esiintyy edelleen harvalukuisena lähes kaikkialla tarkastelualueen laajoilla metsäalueilla, minkä vuoksi niiden koko elinkierron kannalta tärkeiden kokonaisuuksien osoittaminen on hyvin hankalaa sekä tarvittavan tiedon keruu hyvin työlästä. Ryhmäsoitimelle kerääntyvänä lajina soidinalueet ovat tärkeä osa elinvoimaista paikallispopulaatiota. Tarkastelualueella kaikkia soidinalueita, joihin kokoontuu säännöllisesti vähintään 3 metsokukkoa, voidaan pitää maakunnallisesti tärkeinä. Tarkastelualueelta ei kuitenkaan ole riittävän hyvää aineistoa soidinpaikoista, joten edellytyksiä kohteiden nimeämiseen ei ole. Soidinpaikoista pitäisi tehdä erillisselvitys, jotta maakunnallisesti tärkeät metson soidinalueet voidaan nimetä.

Kaakkuri

Kaakkurin ei tiedetä pesivän tarkastelualueella. Lajille potentiaalisia pesimäpaikkoja on kuitenkin muutamia. Mikäli laji alkaa pesiä tietyllä kohteella säännöllisesti, on kohde maakunnallisesti tärkeä.

Kuikka

Kuikka on alueella harvalukuinen. Lajia pesii tarkastelualueella 15-20 paria (Leivo 2007). Valtaosa pareista pesii yksittäin. Kaikki kohteet, joilla pesii säännöllisesti vähintään kaksi kuikkaparia, ovat maakunnallisesti tärkeitä. Kriteerin täyttäviä kohteita on tarkastelualueella vain yksi:

- *Loviisa/Lapinjärvi, Särkjärvi*

Lisäksi Porvoon Pellingin sisäsaariston alueella tavataan vuosittain keväisin vähintään 50-100 kuikan muutonaikaisia ruokailukerääntymiä selvästi ennen arktisen muuton päämuuttoaikaa. Enimmillään alueella on huhtikuussa havaittu lähes 300 kuikkaa. Kyse on selvästi tärkeimmästä kuikkien muutonaikaisesta ruokailualueesta. Yli sadan kuikan säännölliset muutonaikaiset ruokailualueet ovat koko maassa poikkeuksellisia ja siten myös maakunnallisesti arvokkaita.

6.2. Uhanalaiset lajit

Lintulajit ovat uhanalaisia eri syistä (Rassi ym. 2010). Niiden kanta on voinut taantua laajasti elinympäristön muutosten seurauksena, mutta ne voivat silti olla edelleen tavallisia tai esiintymiseltään oikukkaita. Useiden uhanalaisten lajien suhteen ei ole mielekäästä nimetä lajien maakunnallisesti tärkeitä esiintymispaikkoja, koska tarkasteluyksikkönä maakunta, varsinkin Itä-Uudenmaan kokoinen alue, on liian pieni ja liian kiinteässä yhteydessä naapurimaakuntiin. Tässä yhteydessä on tarkasteltu vain ne uhanalaiset lajit, jotka joko pesivät alueella tai levähtävät alueella säännöllisesti tietyillä kohteilla, ja joita ei ole edellä esimerkiksi kosteikkojen indikaattorilajeina (heinätavi, punasotka, liejukana, heinäkurppa, sitruunavästäräkki, ruokosirkkalintu, rastaskerttunen) jo otettu huomioon.

Alla mainittujen lajien lisäksi useita muita uhanalaisia lajeja havaitaan alueella säännöllisesti.

6.2.3 Erittäin uhanalaiset

Lapasotka

Lapasotkia esiintyy tarkastelualueella säännöllisesti sekä syksyisin että keväisin. Paikallismäärät ovat kuitenkin yleisesti pieniä. Tiedossa on vain yksi alue, jossa tavataan säännöllisesti yli kymmenen lapasotkaa.

Porvoo, Pellingin sisäsaaristo

- alueella levähtää keväisin säännöllisesti kerralla vähintään 30-50 lapasotkaa. Parhaimmillaan alueella on lepäillyt viime vuosina jopa 300 lapasotkaa.

Kyse on selkeästi maakunnan suurimmista lapasotkamääristä ja täten maakunnallisesti tärkeä lapasotka-alue.

Viiriäinen

Viiriäisiä soidintaa tarkastelualueella nykyään vuosittain. Jotta alue olisi maakunnallisesti tärkeä tulee siintymisen olla säännöllistä. Tällaisia kohteita on tarkastelualueella vain yksi.

Pukkila Kanteleenjärven pohjoispuoleiset pellot

- alueella soidintaa säännöllisesti 1-2 viiriäistä

Suokukko

Suokukko ei pesi tarkastelualueella. Sitä tavataan alueen kosteikoilla muuttoaikaan. Selvästi tärkein muutonaikainen levähdysalue on Pukkila, Kanteleenjärven pohjoispuoleisten peltojen alue, jossa tavataan säännöllisesti yli sadan suokukon kerääntymiä muuttoaikaan.

Pukkila Kanteleenjärven pohjoispuoleiset pellot

Mustapyrstökuiri

Laji ei ole tiettävästi pesinyt tarkastelualueella, mutta hajapari voisi potentiaalisesti pesiäkin. Loviisan Sävträsketillä on havaittu vuosina 2010 ja 2011 pari, mutta linnut eivät ole jääneet pesimään. Tämän lisäksi on kaksi muuta aluetta, jossa säännöllisesti tavataan muuttoaikaan mustapyrstökuireja.

Loviisa Sävträsket

Pukkila Kanteleenjärven pohjoispuoleiset pellot

Porvoo, Porvoonjoen suisto.

Etelänkiisla

Etelänkiisloja pesii Suomessa alle viidessä paikassa. Kolonioista selvästi suurin on tarkastelualueella sijaitseva Loviisan Haverörenin yhdyskunta, jossa pesii vuosittain kymmeniä etelänkiislapareja, ja joka on Suomen tärkein ja kuuluu kansainvälisesti tärkeään lintualueeseen (IBA).

Valkoselkätikka

Valkoselkätikan Suomen kokonaiskanta on noin 200 paria. Laji on Suomessa viime vuosina runsastunut ja tämän kehityksen ansiosta valkoselkätikasta on tullut myös osa tarkastelualueen pesimälinnustoa. Kaikki reviirit, joilla valkoselkätikkoja on havaittu säännöllisesti, ovat maakunnallisesti tärkeitä. Reviirien säilymisen kannalta on tärkeää, että tärkeimmät lahoja lehtipuustoa sisältävät ruokailumetsiköt säilyvät. Valkoselkätikat liikkuvat reviirillään laajalti myös reviirin säilymisen kannalta vähäarvoisissa paikoissa. Reviirien lisäksi satunnaishavaintoja tehdään eri puolilta maakuntaa vuosittain. Laji kuuluu erityissuojeltaviin lajeihin, josta luonnonsuojelulain 47 § säädetään: ”*Eriyisesti suojeltavan lajin säilymiselle tärkeän esiintymispaikan hävittäminen tai heikentäminen on kielletty.*” Esiintymispaikkoja ei listata raporttiin suojelusyistä.

Kirjokerttu

Kirjokerttu on hyvin harvinainen ja taantunut pesimälaji tarkastelualueella. Osa pitkäaikaisista pesimispaikoista on tyhjentynyt aivan viime vuosina. Alueen kokonaiskanta on nykyään enintään muutama pari. Tällä hetkellä tiedossa on vain yksi säännöllinen esiintymispaikka:

Loviisa Tessjöträsket / Tavastas

Peltosirkku

Peltosirkku on yksi Suomessa viime vuosikymmeninä voimakkaimmin vähentyneistä lajeista. Se on nykyään harvalukuinen ajoittain löyhissä kolonioissa pesivä peltoalueiden pesimälintu. Tarkastelualueelta olevien

tietojen mukaan Pukkilan Kanteleenjärven pohjoispuoleisten peltojen alue on selvästi tärkein peltosirkun esiintymisalue. Tiedossa ei ole enää muita pienialaisia alueita, joilla olisi säännöllisesti useampi kuin kolme peltosirkun reviiriä. Tiedot lajin esiintymisestä ovat kuitenkin varsin puutteelliset.

Pukkila Kanteleenjärven pohjoispuoleiset pellot

6.2.4 Vaarantuneet

Vaarantuneista lajeista ei erikseen käsitellä jouhisorsa, tukkasotka ja punasotka, koska ne on käsitelty jo vesi- ja kosteikkolintujen kohdalla. Muista vaarantuneista mehiläishaukka, sinisuohaukka, hiirihaukka, lapinsirri, karikukko, törmäpääsky, lapinkirvinen, keltävästäräkki, koskikara ja kivitasku ovat sellaisia, joille ei ole mielekästä nimetä alueita.

Merikotka

Suomen merikotkakanta on noin 450 paria, joista tarkastelualueella pesii alle viisi paria. Laji on kotiutunut pesimään alueelle vasta 2000-luvulla yli sadan vuoden tauon jälkeen. Se vaatii pesimäpaikaltaan riittävästi rauhaa. Merikotkien pesimäpaikat ovat maakunnallisesti tärkeitä säilyttää, koska sopivia paikkoja on varsin vähän. Laji kuuluu erityissuojeltaviin lajeihin, josta luonnonsuojelulain 47 § säädetään: ”*Erityisesti suojeltavan lajin säilymiselle tärkeän esiintymispaikan hävittäminen tai heikentäminen on kielletty.*” Pesimäpaikkoja ei listata suojelusyistä.

Pesimäajan ulkopuolella merikotkia kertyy ruokailemaan kalastuksen sivutuotteena jäälle jätetyillä kaloilla erityisesti talvisin **Loviisan Ahvenkoskenlahdelle** ja **Porvoon Haikkoonselälle**, joissa kummassakin samanaikaiset yksilömäärät voivat olla yli 10 yksilöä. Nämä ovat maakunnan merkittävimmät merikotkan kerääntymisalueet, mutta niitä ei määritellä maakunnallisesti tärkeiksi, koska esiintyminen riippuu jälle jätetyistä kaloista.

Selkälokki

Selkälokin Suomen parimäärä on noin 8000 paria. Laji on tarkastelualueella nykyään harvalukuinen vähentynyt pesijä. Pesii alueella ainoastaan merialueella, valtaosin ulkosaaristossa, jotka ovat IBA ja FINIBA-alueita.

7. Lentoreittien kasautumisalueet

Tarkastelualueen kautta kulkee useita lintujen päämuuttoreittejä. Merkittävimpiä ovat arktisen muuton ja suurikokoisten petolintujen päämuuttoreitit. Näiden lisäksi tarkastelualueella on lintujen päivittäiseen dynamiikkaan liittyviä lentoreittien kasaantumisalueita. Lentoreittien kasautumisalueet on käsitelty vain suurikokoisten lintujen osalta.

Maakunnallisesti tärkeällä lentoreittien kasautumisalueeksi katsotaan suhteellisen pienikokoiset alueet, joilla täyttyy jokin alla mainituista kriteereistä. Alueen kautta säännöllisesti alle 500 metrin korkeudella tapahtuvien (joko muuttokausi tai paikallisten lintujen osalta alueella levähdyskausi) lintujen lentojen vuosisumma on vähintään:

- A) 10 000 suurikokoista lintua (hanhet, kurjet, joutsenet)
- B) 50 000 vesilintua tai suurikokoista lokkia (harmaa- ja merilokki)
- C) 1000 kuikkalintua
- D) 500 suurikoista kaartelevaa petolintua

Arktisen muuton päämuuttoreitit ja kasautumisalueet

Lintujen lukumäärällä mitaten merkittävin on ulkosaaristossa sijaitseva arktisen muuton pääreitti, jota pitkin kulkee joka kevät ja syksy satojatuhansia hanhia ja vesilintuja sekä tuhansia tai kymmeniä tuhansia kahlaajia ja kuikkalintuja. Tämä reitti on sekä kansallisesti, että kansainvälisesti erityisen merkittävä. Reitti on varsin leveä ja sen sijainnissa on jonkin verran lajikohtaista ja vuosien välistä eroa. Erityisen paljon vaihtelua reitissä on syksyisin.

Muuttoreitti on keväisin länsi/lounas – itä/koillis –suuntainen ja syksyllä vastaavasti koillis/itä – lounas/länsi –suuntainen.

Päämuuttoreitti kulkee laajalla sektorilla, joka alkaa muutama kilometri etelään saariston niemenkärjistä ja jatkuu tästä jopa kymmenien kilometrien päähän etelään.

Arktisen muuton osalta pääreittien lukumäärällisesti selvästi pienempiä, mutta maakunnallisesti merkittäviä määriä lintuja kulkee myös Porvoon **uloimpien niemenkärkien, Emäsalon ja Pellingin läheisyydestä** (yli 10 000 hanhea ja yli tuhat kuikkalintua / kevät). Pellingin pohjoispuolelta **Porvoon Ägskärinselkää** pitkin kohti itäkoillista kulkee maakunnallisesti tärkeä reitti, jota pitkin muuttaa erityisesti kuikkalintuja (tuhansia / kevät). Lisäksi edellistä pienempiä, mutta väylän kapeus huomioon ottaen merkittäviä muuttajamääriä kulkee **Emäsalon länsipuolelta** kahta Svärträckenin selällä yhdistyvää reittiä pitkin kohti pohjoista ja koillista (tuhansia hanhia, satoja kuikkalintuja / kevät). Kyseisellä reitillä kulkee lisäksi valtaosan vuotta päivittäin satoja suurikokoisia lokkeja. Näiden yhdistelmä tekee reitistä maakunnallisesti merkittävän.

Kaikki edellä mainitut leveän päämuuttoreitin ulkopuoliset reitit ovat sellaisia, joissa muutto tiivistyy maanmuotojen ohjaamina kapealle reitille eli ne ovat lentoreittien kasautumia. Nämä kasautumat hajoavat muuton edetessä, koska linnut nousevat korkeammalle ja maanmuodot eivät enää samalla tapaa ohjaa lentoreittiä.

Petolintujen muuton päämuuttoreitit ja kasautumisalueet

Tarkastelualueella ei sijaitse kevätaikaista petolintujen päämuuttoreittiä. Sen sijaan syksyllä alueen kautta kulkee suurikokoisten kaartelevien petolintujen päämuuttoreittejä.

Hiirihaukan syksyinen länsi-itä –suuntainen päämuuttoreitti kulkee tarkastelualueen kautta. Alueen hajanaisen saaristorakenteen vuoksi muutto ei keskity kapealle väylälle vaan on hajanaisempaa kuin jollakin muilla alueilla Suomenlahden rannikolla, kuten Virolahden-Haminan seudulla. Muutto kulkee väylällä, joka alkaa noin 2 kilometriä rannikon sisimpien lahtien pohjoispuolelta ja jatkuu uloimpien niemen kärkeen saakka. Muuttoväylällä saattaa olla keskittymäkohteita, mutta niitä ei tunneta.

Maakotkan syksyinen pääosin itä-länsi –suuntainen päämuuttoreitti kulkee tarkastelualueen kautta. Kokonaisuudessaan alueen kautta kulkee huomattava määrä Suomen muuttavasta maakotkakannasta. Alueen hajanaisen saaristorakenteen vuoksi muutto ei keskity kapealle väylälle vaan on hajanaisempaa kuin joillakin toisilla alueilla Suomenlahden rannikolla. Muutto kulkee väylällä, joka alkaa noin 2 kilometriä rannikon sisimpien lahtien pohjoispuolelta ja jatkuu uloimpien niemen kärkeen saakka. Muuttoväylällä saattaa olla keskittymäkohteita, mutta niitä ei tunneta.

Merikotkien päämuuttoreitti kulkee syksyisin itä-länsi –suunnassa pitkin saaristoa. Muuttoreitti ei tiivisty tarkastelualueella varsinaiseksi lentoreittien kasaumaksi.

Lintujen päivittäisten lentoreittien kasautumisalueet

Tarkastelualueella merkittäviä lintujen päivittäisten lentoreittien kasautumisalueita ovat hanhien ja lокkien ruokailu-, levähdys- ja yöpymispaikkojen välisestä liikenteestä syntyvät kohteet. Päivittäisten lentoreittien kasautumisalueet poikkeavat muuttoväylistä mm. siten, että lintujen lentokorkeus on usein pienempi ja lento keskittyy alueille usein aamu- ja iltahämärässä.

Koko vuosi huomioon ottaen lukumäärällisesti merkittävin lentoreittien kasautumisalue on Porvoossa merialueilta Haikkoonselkää ja Stensbölefjärdeniä pitkin Domargårdin kaatopaikalle kulkeva lокkien lentoväylä (Haikkoonselkä-Domargård), jolla on sulan veden aikaan käytännössä koko ajan liikkuvia lokkeja. Päivittäiset lокkimäärät ovat yleisesti yli tuhat yksilöä, ja samat yksilöt saattavat lentää väylää pitkin useita kertoja päivässä. Lокkien reitti yhdistyy osin Emäsalon länsipuolen muuttoreittiin.

Porvoon Haikkoonselkä-Domargård

Hanhien lentoreittien keskittymäalueita on käytännössä kaikilla niillä kohteilla, joihin kertyy säännöllisesti merkittäviä määriä hanhia. Lentoreiteille tavataan satoja tai parhailta kohteilla jopa tuhansia hanhia. Lentoreitit ovat merkityksellisiä niinä aikoina, kun alueella on hanhia. Useimmiten reitti kulkee ruokailupelloilta lähimpään

vesistöön. Kaikilta alueilta lentoreittiä ei kuitenkaan tunneta. Tiedossa olevat hanhien lentoreittien kasautumisalueet (reitit) ovat:

Porvoo, Ilolanjoen pellot – Porvoonjoen suisto

Porvoo, Kiiala – Porvoonjoen suisto / Haikkooonselkä

Lapinjärvi, Lapinjärven pellot – Lapinjärvi

Loviisa, Sarvlax Storängarna – Hormnäs fjärden

Muita merkittäviä lintujen päivittäisten lentoreittien kasautumisalueita ei alueelta ole tiedossa.

8. Yhteenveto

Tarkastelun alueen linnuston monimuotoisuuden säilymisen kannalta on tärkeää, että kaikki tarkastelun alueen maakunnallisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti tärkeät lintualueet säilyvät tulevaisuudessa sellaisina, että niillä säilyvät ne linnustolliset arvot, minkä perusteella alue on todettu tärkeäksi. IBA, FINIBA ja maakunnallisesti tärkeät lintualueet ovat suureksi osaksi päällekkäisiä ja samoja kohteita.

Taulukko: Tarkastelun alueen maakunnallisesti tärkeiksi todetut lintualueet

Kunta	kohde	Kerääntymäkohteet			Harvinaisten lajien tapaamispaikat				lentoreittien kasautuma
		isot linnut	vesi - linnut	kahlaajat	suo- lajit	metsä - lajit	kosteik- ko-lajit	Uhanalaiset tai harvinaiset	
Askola	Kylänpäänjärvi						x		
Askola	Onkimaan tulva	x	x						
Lapinjärvi	Ilveskallio					x			
Lapinjärvi	Lapinjärven pellot – Lapinjärvi								x
Lapinjärvi	Lapinjärvi	x							
Lapinjärvi	Lindkoski	x							
Lapinjärvi	Pukaro	x							
Loviisa	Gammelbyviken		x				x		
Loviisa	Haravankylä-Sahaniemi	x	x						
Loviisa	Hopomträsket	x							
Loviisa	Labby	x							
Loviisa	Malmgård-Bredkärret	x							
Loviisa	Niinijärvi						x		
Loviisa	Pikkupernejanlahti						x		
Loviisa	Sarvlax Storängarna	x							
Loviisa	Sarvlax Storängarna - Hormnäs fjärden								x
Loviisa	Särkjärvi							x	
Loviisa	Sävträsk						x		
Loviisa	Tallbacka					x			
Loviisa	Tessjöträsket / Tavastas							x	
Loviisa	Teutjärvi	x					x		
Loviisa	Tjusterby	x							
Loviisa	Vahterpää					x			
Myrskylä	Pöyryssuo				x				
Myrskylä	Sopajärvi						x		
Porvoo	Blinkan	x							
Porvoo	Emäsalon läntinen reitti								x
Porvoo	Haikkooonselkä- Domargård								x
Porvoo	Ilolanjoen pellot	x							
Porvoo	Ilolanjoen pellot – Porvoonjoen suisto								x
Porvoo	Kiiala	x							
Porvoo	Kiiala – Ruskis/Haikkooonselkä								x
Porvoo	Kodderviken	x							
Porvoo	Pellingin sisäsaaristo		x					x	
Porvoo	Porvoonjoen suisto	x	x	x			x		
Porvoo	Seitlahti	x							
Porvoo	Stensbölen metsä					x			
Porvoo	Telegrafberget					x			
Porvoo	Äminsbyn metsä					x			

Porvoo	Äggskärinselän itäreunan reitti								x
Pukkila	Kanteleenjärven pohjoispuoliset pellot	x	x	x				x	
Pukkila	Kanteleenjärvi	x					x		
Pukkila	Venunmetsä					x			

Tarkastelualueen kansainvälisesti tärkeät IBA-alueet ovat

- Loviisa, Porvoo: Pernajan ulkosaaristo
- Porvoo: Porvoonjoen suistoalue
- Porvoo (Sipoo): Porvoon ulkosaaristo

9. Viitteet

Asanti, T., Gustafsson, E., Hongell, H., Hottola, P., Mikkola-Roos, M., Osara, M., Ylimaunu, J. ja Yrjölä, R. 2003: Kosteikkojen linnuston suojeluarvo. Suomen ympäristö 596. Suomen Ympäristökeskus, Helsinki

BirdLife Suomi 2012: BirdLife Suomi: Maakunnallisesti tärkeät lintualueet, ohjeistus alueiden valintakriteereistä. Verkkojulkaisu.

Heath, M. F., Evans, M. I., Hoccom, D. G., Payne, A. J. and Peet, N. B. 2000 (toim.). Important Bird Areas of Europe: Priority Sites for Conservation. 2 vols. BirdLife conservation series No 8. BirdLife International, Cambridge UK.

Lehtiniemi, T, Leivo, M. ja Sundström, J. 2009: Porvoon seudun maakunnallisesti arvokkaat lintukohteet. Porvoon seudun lintutieteellinen yhdistys. Verkkojulkaisu.

Leivo, M. 2007: Porvoon seudun lintuatlas 2003-2005. Porvoon seudun lintuyhdistys ry, Porvoo.

Leivo, M., Asanti, T., Koskimies, P., Lammi, E., Lampolahti, J., Mikkola-Roos, M. ja Virolainen, E. 2002: Suomen tärkeät lintualueet FINIBA. BirdLife Suomen julkaisu nro 4. Suomen graafiset palvelut, Kuopio 142 s.

Rassi, P, Hyvärinen, E., Juslén, A. ja Mannerkoski I. (toim.) 2010: Suomen lajien uhanalaisuus 2010. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus, Helsinki. 685 s.